

Till styrelsen

Revisorernas rapport över verksamheten 2022

1. REVISIONENS UPPLÄGG OCH GENOMFÖRANDE

Revisionen har i likhet med tidigare år, genomförts av undertecknade förtroendevalda revisorer och av anlita auktoriserad revisor Annika Gestblom från KPMG. Kravet på revision anges i föreningens stadgar.

Syftet med revisionen är att kritiskt granska verksamheten så den genomförs enligt gällande stadga och att den ekonomiska förvaltningen skett på ett betryggande sätt och enligt god bokföringssed. Enkelt sammanfattat syftar revisionen till att trygga så att medlemmarna får största möjliga ”medlemsnytta” av föreningen och dess verksamhet.

Utgångspunkten för revisorernas granskning och synen på verksamheten är att föreningen under alla år i första hand representerar ett stort antal professionella medarbetare inom främst det kommunala teknikområdet och stadsbyggandet. Föreningens medlemmar är därmed aktiva i en miljö, offentliga sektorn, som kräver öppenhet och där tydlighet och ordning krävs kring beslutsfattande och i rutiner. Därför bör föreningens egen verksamhet också präglas av detta.

Även om den primära uppgiften är att kritiskt granska årets verksamhet så har revisorernas ambition under många år varit att göra detta med sikte på hur föreningen också utvecklas med delaktighet i den utveckling av föreningen som krävs för att möta framtiden och där ett långsiktigt strategiskt arbete måste ske. Ambitionen är också att där synpunkter och kritik lämnas skall den också redovisa konstruktiva lösningar och förslag som kort- eller långsiktigt kan medverka i utvecklingen. Vidare är revisionen inriktad på att långsiktigt trygga att tydliga och aktuella arbetsordningar, policys m.m. finns och efterlevs. Detta underlättar att överbrygga de förändringar som sker vid nyval av styrelseledamöter och funktionärer.

I denna rapport sammanställs de viktigaste synpunkterna från revisorerna, främst på årets verksamhet, men också uppföljning av tidigare års synpunkter som fortsatt är aktuella.

Under revisionsarbetet har löpande kontakter skett med auktoriserad revisor och kassaförvaltaren. Dessutom har en särskild diskussion genomförts med tidningens Stadsbyggnads ansvariga utgivare och redaktör. En slutlig genomgång har skett tillsammans med styrelsens ordförande och kassaförvaltaren.

Revisorerna har haft tillgång till erforderliga handlingar i form av verifikationer, avtal, protokoll, policydokument m.m. som underlag för revisionsarbetet.

2. KPMG:s IAKTTAGELSER OCH REKOMMENDATIONER

KPMG:s ”Rapport avseende bokslut 2022” (se bilaga) syftar till att sammanfatta väsentliga iakttagelser från sin granskning av räkenskaper och förvaltning i Föreningen Sveriges Stadsbyggare räkenskapsåret 2022. Rapporten är utformad för att inkludera rekommendationer som kan bidra till en förbättrad kontrollmiljö och därmed reducera risken för förluster eller fel.

Förtroenderevisorerna delar rapportens rekommendationer och vill särskilt uppmärksamma de delar som avser:

- 02 Bankfullmakter
- 05 Manuell hantering av bokföring och räkenskapsmaterial
- 06 Uppföljningen av rekommendationer (behandling av avlämnade rapporter)
- 07 Uppföljning av beslut (rutin för uppföljning av styrelsebeslut)

De förtroendevalda revisorerna instämmer i dessa rekommendationer.

3. DE FÖRTROENDEVALDA REVISORERNAS SYNPUNKTER

3.1 Verksamhetsberättelsen

Vi delar styrelsens uppfattning att 2022 års verksamhet har varit framgångsrik i synnerhet i perspektivet av de gångna åren präglade av covid.

Därmed har styrelsen och alla engagerade genomfört ett ambitiöst arbete som bland annat resulterat i ett stort deltagande i kursverksamheten, ett gynnsamt ekonomiskt resultat och ett ökat antal medlemmar.

I Verksamhetsberättelsen anges bland annat ”Antalet medlemmar uppgick vid utgången av år 2022 till 1 604 st, vilket är en kraftig ökning”. Detta är en något otydlig formulering beträffande ”kraftig ökning”.

Efter revisorernas tidigare rekommendation har styrelsen infört en rutin för antagning av medlem. Denna bör kompletteras med en rutin som anger när medlemskapet upphör. Dessa rutiner bör dokumenteras.

De flesta medlemsintagningarna beslutas på delegation i samband med FU:s sammanträden och anmäls på nästkommande styrelsemöte. Utöver detta upplever vi att styrelsen vid vissa tillfällen beslutar om medlemsintagning i särskild ordning som protokollförs i styrelsens protokoll. Detta kan i vissa fall upplevas som otydligt. Styrelsen bör diskutera om samtliga medlemsintagningar borde beslutas på delegation i samband med FU:s sammanträden.

Revisorerna rekommenderar styrelsen att komplettera texten i verksamhetsberättelsen beträffande medlemsantalet med en notering av medlemsantalet, angett med siffror, för föregående verksamhetsår samt att dokumentation av rutin för medlemskapet, både antagning och avslutning, införs i föreningens arbetsordning.

3.2 Delegationsbeslut och protokoll

Revisorerna vill uppmärksamma stadgans krav på att delegationsbeslut skall fattas av ordföranden och vice ordföranden gemensamt och att beslutet skall anmälas vid nästkommande styrelsesammanträde. Detta gäller brådskande ärenden.

Vidare finns enligt styrelsens arbetsordning ett förvaltningsutskott, FU, med uppgift att sköta löpande förvaltningsärenden samt att bereda ärenden inför beslut i styrelsen. Protokollen, inklusive tagna delegationsbeslut, från dessa sammanträden skall anmälas vid närmast efterkommande styrelsemöte.

Sammanfattningsvis sköter FU sitt arbete på ett bra sätt och FU-protokollen har på ett korrekt sätt anmälts till efterföljande styrelsemöten. Det är dock svårt att utifrån FU- och

styrelseprotokollen utläsa vilka delegationsbeslut som har tagits. **Revisorerna rekommenderar att**, för att trygga så att dessa beslut och protokoll tydligt rapporteras, de bör behandlas som separata punkter i dagordningen för styrelsesammanträdena och protokollföras åtskilda från varandra.

I protokollet från årskongressen 2022, som publicerats på föreningens hemsida, saknas beslut om val av en styrelsesuppleant. Vidare saknas signering av justeringen av protokollet. **Revisorerna rekommenderar att** protokollet från årskongressen 2022 korrigeras för att rätta till dessa felaktigheter.

För att bl.a. tydliggöra att styrelsen är beslutsmässig bör det tydliggöras vilka suppleanter som är tjänstgörande ledamöter. **Revisorerna rekommenderar att** en fast punkt; ”Upprop” förs in i början på föredragningslistan till varje styrelsemöte. Där klargörs beslutsmässigheten och suppleanternas tjänstgöringsskyldighet.

Förslag till arvoden för föreningsfunktionärerna bereds och beslutas av styrelsen. Enligt tradition publiceras ej beslutade arvoden i styrelsens protokoll men arkiveras i styrelsens arkiv. Beslutade funktionärsarvoden för 2023 har ej protokollförts i styrelsens protokoll. **Revisorerna rekommenderar att** Föreningen Sveriges Stadsbyggares Årshjul på lämplig plats och för lämpligt styrelsemöte kompletteras med uppgiften att besluta om arvoden till föreningsfunktionärerna. Årshjulet kan även kompletteras med liknande specifika arbetsuppgifter som ej får glömmas bort.

3.3 Projektredovisning och budgetavstämning

I revisorsrapporten för 2021 rekommenderades styrelsen att påbörja en översyn av projektredovisningen. Revisorerna hade upprättat ett översiktligt förslag där det på ett logiskt sätt går att följa föreningens ekonomiska ställning genom ekonomiprocessen.

Som svar på revisorernas förslag skriver styrelsen

Budgetarbetet för 2023 har till viss del lagts om med delaktighet från de olika funktioner som arbetar inom föreningen. Underlaget till budgeten är på en mer detaljerad nivå än tidigare och planeras följas upp genom den projektredovisning som varit underlag för budgetarbetet och som använts tidigare år. Denna förändring prövas under verksamhetsåret 2023.

Av det beslutade budgetförslaget går det inte att utläsa på vilket sätt förslaget getts en mera detaljerad nivå än tidigare och ej heller den rekommenderade kopplingen till projektredovisningen. På sikt anser revisorerna att ekonomiredovisningen bör utvecklas så att det på ett transparent och logiskt sätt går att följa föreningens ekonomiska ställning genom ekonomiprocessen.

Som ett första steg i en sådan utveckling **rekommenderar revisorerna att** ett dokument upprättas som anger vilka kostnader som bokförs på respektive projektnummer och vilka projektnummer som läggs på respektive budgetpost.

3.4 Föreningens långsiktiga strategi - och visionsarbete

Grunden för ett långsiktigt strategi- och visionsarbete togs fram vid föreningens framtidsmöten 2018 och 2019, se styrelseprotokoll 5-2019, bilaga 10, och har arbetats in i de årliga verksamhetsplanerna. Trots de senaste årens pandemiförhållanden har styrelsen kunnat bearbeta de sex definierade utvecklingsområdena. Bearbetningstakten har dock varierat och revisorerna har tidigare konstaterat att det varit svårt att i styrelseprotokollen följa hur strategiarbetet framskridit. Under senaste tiden har denna dokumentation dock förbättrats.

Revisorerna rekommenderar att, det första avsnittet i strategiarbetet, ”Marknadsanalys av andra systerföreningar”, tilldelas resurser för genomförande samt att uppföljningen i styrelseprotokollen förbättras ytterligare.

3.5 Kapitalförvaltningen

Denna fråga har varit i fokus i revisionsarbetet under många år eftersom den är en viktig fråga för styrelsen att handlägga och förvalta. Det stora värdet som nu uppgår till ca. 16 Mkr, motsvarar ca 100 kkr per medlem, är en ytterst värdefull trygghet och tillgång i föreningens verksamhet i den löpande verksamheten men också för den framtida utvecklingen. Det är därför av största vikt att det finns en långsiktig och god förvaltning och att det finns tydliga regler och förutsättningar för hur detta skall ske.

De åtgärder som hittills beslutats är en placeringspolicy. Efter viss omarbetning finns nu tydligare mål för kapitalets tillväxt så att detta kan följas fortlöpande. Det finns dock ytterligare synpunkter och rekommendationer som revisorerna vill föreslå enligt nedanstående

3.5.1 Uppföljning av fastlagt inriktningsmål för kapitaltillväxten

Styrelsen har i verksamhetsplanen fastlagt mål för att följa tillväxten av kapitalet. Utfallet både för 2021 och för 2022 har ej redovisats. Då avvikelser mot målet för år 2021 är stor och utfallet utgör utgångspunkten för 2022 års förändring, så är det av vikt att detta redovisas även om det borde skett tidigare enligt revisorernas begäran. Givetvis bör motsvarande redovisning även ske för 2022.

Revisorerna rekommenderar att, med tanke på betydelsen av kapitalförvaltningen, styrelsen tar fram en kort skriftlig årlig redovisning, som visar förändringar i värdepappren och utfallet. I samband med arbetet med verksamhetsplanen föreslog revisorerna att detta skrivs in i planen för 2023 men finns ej med.

3.5.2 Extern bedömning av nuvarande placeringar

Föreningen har under de senaste ca. tio åren anlitat samma bank, Nordea, för bankärenden och även som rådgivare vid förändringar av aktier och fonder.

Med starka skäl **rekommenderar revisorerna att** nu låta någon annan lämplig aktör göra en alternativ bedömning, ”second opinion”, för att ge styrelsen ett bredare beslutsunderlag. Detta i synnerhet som det finns en uppenbar risk att vissa råd, främst beträffande fondval som rekommenderas, begränsas till den egna bankens utbud.

I dagens ekonomiska debatt är rekommendationen att tillfråga flera banker om placeringar, lån m.m. ett återkommande råd från sakkunniga.

Frågan har återkommande tagits upp i samband med tidigare års revisionsarbete.

3.5.3 Kapitalplan

Om en långsiktig förvaltning av kapitalet skall bli optimal måste också en långsiktig investeringsplan tas fram som visar hur kapitalet avses disponeras i olika tidsperspektiv. Föreningens ambitionsnivå är och bedöms även långsiktigt vara att hålla en hög nivå, samtidigt som man återkommande konstaterar att de ideella krafterna till att förverkliga denna är begränsade. Därför kan åtgärder krävas som också innebär vissa investeringar i den effektivisering och prioritering av vad de ideella krafterna skall prioritera.

Att på ett ansvarsfullt sätt utnyttja kapitalet för sådana investeringar borde vara en realistisk lösning och en förnuftig åtgärd och inte som hittills fortsatt bygga upp en stor förmögenhet. I en sådan plan skall givetvis fortsatt tryggas situationer typ covidperioden där kapital skall säkras för en oväntad ekonomisk belastning och givetvis skall ett långsiktigt kapital säkras för att trygga föreningen långsiktigt.

Revisorerna rekommenderar att upprätta en kapitalplan, som bör omfatta olika tidsperspektiv, för t. ex. 1-5 års, 5-10 års och 10-15 års kapitalbehov. Med en sådan plan kan de fortsatta placeringarna i olika fonder och aktier på ett bättre sätt optimeras för framtiden.

3.6 Föreningens informations-och medieutbud

Föreningens utbud via hemsidor m.m.. och genom sin tidskrift Stadsbyggnad bedöms hålla en hög nivå och god kvalitet för den målgrupp den riktas mot. Det finns tydliga arbetsrutiner och ansvarsfördelning, bl.a. i arbetsordningen, som tryggar publiceringsprocessen. Speciellt tidskriften kan ses som en bra PR- och marknadsföringsinsats av föreningen då den är relativt ensam på marknaden för sin målgrupp.

Revisorerna rekommenderar att, med tanke på den snabba utveckling som sker inom medieområdet, styrelsen kontinuerligt följer utvecklingen och i sitt visionsarbete uppmärksammar hur man vill och kan utveckla sina arbetsmetoder och vilka resurser som krävs på längre sikt. Det är också av stort värde att på ett kontinuerligt sätt undersöka hur medlemmarna upplever föreningens informationsutbud.

3.7 Avtal

Föreningens avtal arkiveras i en speciell avtalspärm. Denna pärm har nu fått en bra utformning och innehåll. Vid den årliga genomgången som revisorerna gör konstateras dock i år att vissa avtal inte är helt kompletta och behöver kompletteras.

Revisorerna rekommenderar att följande avtal kompletteras:

Flik	Avtalspart	Brist
4	Arkivcentrum	Ej underskrivet, gäller enbart år 2019
11	KPMG	Ej underskrivet av ordföranden
17	Pector	Saknar avtalstid
18	InfraGuide	Omfattningen ej angiven, pris ej angivet, avtalstid ej reglerad

3.8 Internationellt arbete

Det internationella arbetet som genomförs inom föreningen kräver både ideellt arbete och kostnader och det är därmed viktigt att göra en utvärdering

Revisorerna rekommenderar att styrelsen gör utvärdering av detta arbete som bör fokuseras på medlemsnyttan. Dessutom bör en långsiktig strategi tas fram på hur detta ska fortsätta och prioriteras.

3.9 Information om ideella föreningars förutsättningar

Revisorerna rekommenderar att, med tanke på viss omsättning och inval av nya styrelseledamöter; en introduktion och information genomförs om den ideella föreningens förutsättningar och om rollen som styrelseledamot och deras uppgifter och ansvar.

Tidigare har en praktisk handbok delats ut vilket fortsatt bör ske. Det kan också vara lämpligt att vid någon styrelseträff eventuellt lyfta frågan och ge möjlighet till en dialog.

Leif Josefson
förtroendevald revisor

Ulf Lademyr
förtroendevald revisor

Anders Liljekvist
förtroendevald revisor, suppleant